

DROGI
KU WARTOŚCIOM

TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach jako przykład poetyki modernistycznej.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

II/45 minut

Cele

Uczeń:

- przypomina kierunki i prądy modernizmu;
- przypomina cechy sonetu;
- charakteryzuje pory przedstawione w wierszu;
- wyszukuje środki poetyckie i wskazuje ich funkcję;
- wskazuje cechy impresjonistyczne w tekście;
- odczytuje elementy symboliczne w utworze.

Metody/Techniki/Formy pracy

- analiza tekstu literackiego;
- praca w grupach;
- praca zespołowa;
- praca jednostkowa;
- myślenie obrazami.

Środki dydaktyczne

- *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprowicza – wersja tekstowa i audiobook <https://www.youtube.com/watch?v=ozdDv1z1q24>
- *Słownik symboli* Władysława Kopalińskiego

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Uczniowie przypominają informacje o kierunkach i prądach powstałych w modernizmie – impresjonizmie, symbolizmie, dekadentyzmie. Wymieniają ich główne cechy.

Część właściwa

Uczniowie wysłuchują audiobooka <https://www.youtube.com/watch?v=ozdDv1z1q24> i jednocześnie śledzą tekst Jana Kasprowicza *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach*. Nauczyciel informuje, że cykl składa się z czterech sonetów. Prosi o przypomnienie cech budowy gatunku. Dzieli klasę na grupy – każda dokonuje interpretacji i analizy innego sonetu. Określają porę dnia, wyszukują elementy plastyczne właściwe dla impresjonistycznego sposobu obrazowania

– określają użyte efekty kolorystyczne, świetlne i dźwiękowe/muzyczne, ruch lub jego brak oraz zapachy, wypisują metafory oraz inne środki wyrazu artystycznego i wskazują ich funkcję. Prezentują efekty pracy. Nauczyciel prosi, aby uczniowie odczytali symbolikę róży i limby, korzystając ze słownika symboli w powiązaniu z towarzyszącymi im obrazami i określeniami. Uczniowie rysują w zeszytach wyobrażenie róży i limby, podpisują je określeniami z tekstu.

Część podsumowująca

Nauczyciel prosi uczniów, aby wskazali nawiązanie w tekście do kierunków i prądów modernistycznych. Określają, na czym polega filozoficzny charakter wiersza.

Komentarz metodyczny

Podczas lekcji uczniowie rozwijają umiejętność analizy tekstu lirycznego w odniesieniu do cech epoki. Scenariusz zakłada wykorzystanie elementów przekładu intersemiotycznego, oparty został na pracy w grupach oraz pracy jednostkowej. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi powinni otrzymać pytania pomocnicze, które ukierunkują ich działania. W czasie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (praca praktyczna, analiza tekstu, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, odbiór wrażeń zawartych w tekście oraz odczytanie symboli); formy pracy sprzyjają kształtowaniu umiejętności przydatnych na rynku pracy. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne – stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Ucznia zdolnego można zaangażować w wykonywanie dodatkowych czynności, zaproponować mu udzielenie pomocy koleżankom i kolegom, mających trudności w analizie wiersza. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.